

[Yde.]

til Formaal at forbedre Vandrelærernes økonomiske Forhold samt at udvide Vandrelærernes Undervisningstid. I Lagtingets Samling i 1935 beskæftigede man sig med en Del Skolespørgsmaal, herunder ogsaa det Forhold, som det foreliggende Lovforslag omhandler, nemlig en Forbedring af Vandrelærernes økonomiske Forhold samt en Forlængelse af deres Undervisningstid, idet man ønskede, at Vandrelærerne skulde have en Undervisningstid som de øvrige Folkeskolelærere. I de senere Aar har der inden for Skolekredse paa Færøerne været næret stigende Interesse for Sport, Gymnastik og Svømning, og der er med Støtte fra Lagtinget opført et stort Antal Svømmebassiner, hvor Skolebørn under Lærernes Vejledning kan lære at svømme.

Da den egentlige Sommer paa Færøerne mange Aar ikke begynder før i Juni Maaned, er det nødvendigt af Hensyn til denne Undervisning i Svømning og Gymnastik at forlænge Undervisningen i Sommertiden indtil Juli Maanedes Udgang. Af disse Grunde foreslaas der i Lovforslaget den Ændring, at Undervisningsaaret for Vandrelærerne ogsaa bliver fra 15. September til 15. Juli. Ministeriet har til Forbedring af Vandrelærernes økonomiske Forhold som nævnt i Lovforslaget foreslaaet, at disse Lærere, der er honorarlønnede og hidtil har været lønnet med den meget beskedne Løn af 120 Kr. om Maaned, fremtidig vedblivende skal være honorarlønnede, men at deres Løn bliver Aarsløn, og at der til denne Aarsløn føjes et Løntillæg, stigende med 200 Kr. hvert tredje Aar indtil 2 200 Kr. Det bestemmes i Lovforslaget, at disse Alderstillæg helt skal udredes af Statskassen, i Lighed med hvad der er Tilfælde for Alderstillæg til de i Folkeskolen fast ansatte Lærere, medens Grundhonoraret til Vandrelærerne udredes med Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af Amtsrepartitionsfonden. Desuden er der aabnet Mulighed for, at de Vandrelærere, der senere opnaar fast Ansættelse i Folkeskolen, kan faa den Tid, de har virket som Vandrelærere, medregnet ved Fastsættelsen af deres Anciennitet.

Lovforslagets økonomiske Følger vil ikke være store. Forslaget som Helhed vil for den færøske Skole være et relativt stort Fremskridt, og Ønsket om disse Reformers næres af den færøske Befolkning. Jeg skal derfor tillade mig med disse faa Bemærkninger at anbefale det foreliggende Forslag til velvillig Behandling og Gennemførelse her i dette høje Ting.

Samuelson: Det foreliggende Lovforslag tilsigter — som allerede anført af den ærede forrige Taler — at stille de færøske Vandrelærere, som man kalder dem, gunstigere end hidtil. Det færøske Lagting har, som det vil fremgaa af Forslagets Motiver, rejst Sagen, og det er efter Lagtingets Indstilling, at den højtærede Minister har udarbejdet det foreliggende Lovforslag. Der er for Tiden paa Færøerne ansat 8 Vandrelærere. Vandrelærerne ansættes af Skoledirektionen i saadanne Distrikter, hvor man skønner, at der er Trang dertil, uden at Skolemyndighederne dog mener, at der er tilstrækkelig Anledning til at etablere et nyt Lærerembede der. Disse Lærere ansættes som Regel i smaa Sogne, eller i økonomisk svage Sogne. Vandrelærerne har den samme skolemæssige Uddannelse som de andre Lærere, der er ansat i Folkeskolen, nemlig Eksamen fra Færøernes Seminarium. I øvrigt kan jeg henvise til de Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget, og henvise til, hvad der er udtalt af den foregaaende ærede Taler, og jeg skal dermed anbefale Lovforslaget til velvillig og hurtig Behandling i dette høje Ting.

Vesterager: Det var et stort Fremskridt, lønningsmæssigt set, for Lærerne paa Færøerne, da Loven af 12. Juli 1922 blev gennemført; og ved Loven af 28. April 1931 blev der jo gennemført nogle smaa Forbedringer af Loven. Nægtes kan det dog ikke, at disse Vandrelærere, som der stadig er Brug for paa Færøerne, er meget smaa lønnede. Jeg kan derfor paa mit Partis Vegne give Tilslutning til, at en lille Forbedring gennemføres.

Lovforslaget bestemmer jo, at Undervisningstiden udvides med 1 Maaned. Selve Grundlønnen maanedsvist bliver altsaa ikke forandret, men der bliver en Maanedes Løn mere, idet der fremtidig bliver undervist i 10 Maaneder om Aaret, medens efter den nugældende Lov Undervisningstiden kun har været 9 Maaneder om Aaret. Det er derimod af stor Betydning, at Lærerne faar et betydeligt Alderstillæg, og det hilser vi ogsaa med Glæde.

Men der er den Mærkværdighed ved disse Alderstillæg, at de kun maa udbetales een Gang om Aaret, og jeg stiller mig noget tvivlende over for, hvorvidt dette er rigtigt, naar disse Lærere er kommet op paa det fulde Alderstillæg, der udgør 1 000 Kr. om Aaret, medens de i fast Grundløn kun faar 1 200 Kr. om Aaret. Er det da rigtigt, at disse 1 000 Kr. først maa udbetales ved Aarets Slutning? Jeg stiller mig tvivlende